

Carl-Emil Larsens nytårstale 12. januar 2017

Nytåret handler, som formanden fortalte, blandt andet om at gøre status. Man ser tilbage, har sin platform fra det forgangne år og bruger den til at komme videre ind i det nye, ukendte år.

Ja, vi ved ikke, hvordan verden er om et år, når vi skriver 2018, men jeg vil her komme ind på nogle af de indsatsler, som, jeg ved, får betydning for DANVAs arbejde i 2017.

Vandselskaberne og sektoren udvikler sig i øjeblikket med en hastighed, som jeg ikke husker at have oplevet tidligere. Ambitionsniveauet er himmelhøjt og alle søger maksimal indflydelse over deres individuelle forretning og i mere eller mindre formelle samarbejder med andre.

Jeg vil sætte et par ord på udvalgte emner, som vi tror kommer til at fylde meget i 2017.

Et emne som vi vil komme til at arbejde med i 2017 er profilering af sektoren. Jeg vil også komme tilbage til det allerede om lidt men her bare give et par appetitvækkere.

Hvis vi spørger de helt unge – gennemsnitsalder 18-19 år - så siger 82 % at de aldrig har hørt om vandsektoren eller har meget lidt kendskab til sektoren.

Hvis man spørger hvilke jobs de unge forestiller sig der er i vandsektoren er nogle af svarene erhvervsdykker og kystvagt. Her har vi en udfordring!

Benchmarking

DANVAs arbejde med data, statistik og benchmarking skal skabe værdi for selskaberne, branchen og samfundet.

For selskaberne er det hensigten:

- At identificere "best practice" og udbrede viden mellem selskaberne
- At bidrage til indfrielse af effektiviseringspotentialer via forbedring af arbejdsprocesser, reduktion af omkostninger eller forbedring af leveret service.

For branchen handler det om:

- At benytte viden fra benchmarking til at understøtte vores lobby-arbejde bedst muligt
- At forene, fortælle og forstærke igennem benchmarking i overensstemmelse med DANVAs strategi

I forhold til samfundet:

- Skal arbejdet med benchmarking skabe viden, der bidrager til at økonomiske og miljømæssige beslutninger på lokalt, nationalt og internationalt niveau træffes på et oplyst grundlag.

For benchmarking delen, der er brugerbetalt, har vi forsøgt at optimere processerne, så vi hurtigere kan have relevant afrapportering på plads. Årshjulet for benchmarking er komprimeret, så rapporteringen vil ske hurtigere og have mere fokus på anvendelse af data.

Efter sommerperioden er der som noget helt nyt fokus på regionale benchmarkmøder, analyser på fokusområder og bench-learning-forløb alt sammen aktiviteter, der skal bidrage til værdiskabelse for det enkelte selskab.

For benchmarking delen, der er brugerbetalt, har vi forsøgt at optimere processerne så vi hurtigere kan have relevant afrapportering på plads. Årshjulet for benchmarking er komprimeret, så rapporteringen vil ske hurtigere og have mere fokus på anvendelse af data.

Efter sommerperioden er der som noget helt nyt fokus på regionale benchmarkmøder, analyser på fokusområder og benchlearning-forløb alt sammen aktiviteter, der skal bidrage til værdiskabelse for det enkelte selskab.

Lønstatistik

DANVA bistår medlemmerne med udarbejdelse af en lønstatistik for vandsektoren.

Dataindsamling for lønstatistik 2016 er i gang. Der er deadline 27. januar. Der deltager 59 selskaber, men vi vil gerne have flere. Rapport udsendes ultimo februar 2017.

Dataindsamling til lønstatistik 2017 sker i november-december. Og rapport udsendes ultimo januar 2018.

Indtægtsrammer – klagesager

Aftale med Konkurrenceankenævnet – DANVA kan klage over max 10 afgørelser indenfor 4 uger fra sidste afgørelse (seneste afgørelse er ikke kommet endnu d. 10. januar 2017) – så vi har stadig tid.

De emner, vi overvejer/ er i gang med at vurdere på er følgende:

- Fastsættelsen af niveauet for finansielle omkostninger – Finansielle omkostninger i grundlaget – altså renteomkostninger og omkostninger til garantiprovision – er fastsat ud fra de faktiske afholdt omkostninger i 2015 og ikke de omkostninger det enkelte selskab er forpligtet til fremadrettet. Skønsmæssigt 30-50 millioner kr. årligt i ekstra effektiviseringskrav.
- Afgift til Forsyningssekretariatet – at indbetalingen i 2015 til Forsyningssekretariatet bruges i grundlaget til trods, at der er indført en ny model og Forsyningssekretariatet har sendt opkrævning herefter primo 2016. Der har været en ekstraomkostning på 3,5 millioner kr. i 2016. Regulering vil først kunne ske i 2018 og 2019, hvorfor der skal gives et samlet tillæg på 10,5 millioner.
- Vurdering af effektiviseringspotentiale på særlige forhold – Forsyningssekretariatet anvender effektiviseringskrav fastsat ud fra benchmarkingmodellerne på hele omkostningsbasen – altså f.eks. på omkostninger til særlige forhold, der ikke indgår i benchmarkingen. På lang sigt antageligt et 2-cifret million beløb i ekstra krav. F.eks. grundvandsbeskyttelse.
- Forsyningssekretariatets metode til udmøntning af effektiviseringskrav. Sekretariatet har fortolket reglerne forkert (eller lavet en fejl), så effektiviseringspotentialet skal indhentes over 8 år – DANVA mener det burde være 10 år. De årlige krav er herved 12 millioner kr. højere.

- Og endeligt har Forsyningssekretariatet valgt for de mest effektive selskaber – og det er dem der ligger foran fronten i modellerne - at se bort fra benchmarkmodellen og anvende FADO for 2015 ved fastsættelse af effektiviseringskrav. Det betyder, at de lovfastede regler omkring individuelle effektiviseringskrav fastsat på grundlag af benchmark fraviges. Dette skønnes på sigt at udgøre samlet ca. 30-35 millioner kr.

Fremadrettede step:

- Yderligere vurderinger og aftale med advokat i den nærmeste fremtid.
- DANVA kontakter de selskaber, som vi gerne vil bruge som klagesager.

I 2018 kan der forventes store emner i forhold til fortolkningen omkring fastsættelse af tillæg for mål og antageligt effektiviseringskrav på tillæg.

Skat

Skattesagen er et af de projekter, som DANVA har arbejdet med kontinuerligt i flere år nu. Fra tid til anden får vi en fornemmelse af, at nu lysner det, nu er der bevægelse, nu ville politikerne rette op på de fejl, som blev begået ved selskabsudskillelsen. Men så sker der altid et eller andet. Denne sag er en sand rutsjebanetur med loops og det hele. Den er stadig ikke løst.

Politikerne sagde i 2009, at vandselskaberne ikke skulle svare væsentligt skat. Men det nødvendige lovarbejde blev aldrig udført, til trods for DANVAs massive pres. Og her står vi nu i 2017 og problemet er stadig uløst. Vandselskaberne betaler generelt mere i skat, end det var intentionen.

DANVA og Danske Vandværker har stævnet staten og en redegørelse fra Skatteministeriet trækker ud. Den skal præsenteres for forsyningsordførerne lige om lidt. Den skulle egentlig have været forelagt dem for et år siden.

Vi håber på det bedste og benytter enhver lejlighed til at fremhæve problemet for de ansvarlige politikere. Ja, og mange medlemmer går til de lokale journalister og fortæller om sammenhængen med og konsekvensen af skattebetalingen. Det er en super god strategi at melde klart ud på sagen med tal, det gør indtryk på politikerne i Folketinget. Det fortæller de.

Der ligger 275 sager til behandling ved Landsskatteretten over skatteansættelser. Det hele er i det hele taget noget rod, som vi ønsker at få bragt orden i.

Hvor det hele ender, det kan jeg ikke sige, men vi har haft lejlighed til at skrålæse en udgave af redegørelsen fra Skatteministeriet. Hvis disse beskrivelser også er med i den endelige udgave, så kunne der være en åbning for en politisk løsning (som vi ikke kan være utilfredse med).

Men igen, vi har så ofte set det lysne. Dog er der ingen tvivl om, at udfaldet af redegørelsen og den politiske debat får betydning for, hvordan vi skal håndtere domstolssagen, der netop er blevet omberømmet i Landsretten med hoved-forhandling 13.-17. november 2017.

Fælles forsyningsstrategi

Vi har intensiveret samarbejdet med brancheforeningerne Dansk Fjernvarme og Dansk Affaldforening. Vi har bl.a. indrettet et kontorfælleskab med Dansk Fjernvarme i Ny Kongensgade meget tæt på Christiansborg. Det stadig tættere samarbejde er resultatet af oprettelsen af Forsyningsministeriet, som har gjort den indsats endnu mere relevant. Og ikke mindst regeringens forslag til en samlet forsyningsstrategi har rykket foreningerne sammen.

Som formanden berettede, så er vi efter aftale med forsyningsministeren og ønske fra folketingets forsyningsudvalg i gang med at udarbejde en fælles strategi for forsyningerne på tværs af forsyningsarter. I dette arbejde deltager ligeledes Danske Vandværker, ligesom KL er informeret og aktiv.

Den fælles strategi skal være et supplement til den strategi, som den tidligere regering udsendte, og som byggede udelukkende på hensynet til det økonomiske rationale. Vi vil altså komme med den visionære del af strategien. For DANVAs vedkommende tager vi afsæt i vores strategi, Vandvision 2025, arbejdet omkring den reviderede vandsektorlov og selvfølgelig kritikken af McKinsey rapporten og Regeringens forsyningsstrategi.

Vi ved jo alle sammen at "Forsyning" er meget mere end økonomi. For eksempel er forsyning og ikke mindst vandforsyning og håndtering af samfundets spildevand en forudsætning for vækst og arbejdspladser og attraktive bysamfund.

Dansk vandforvaltning understøtter vækst, velfærd, velstand og den måde, vand forvaltes på i hverdagen af DANVAs medlemmer, er verdensklasse. Så det byder vi ind med.

Vi har aftalt med ministeren, at vores fælles forsyningsstrategi er klar ca. 1. februar. For at sikre at strategien får et liv uden departementets kontor planlægger vi en event med deltagelse af forsyningsudvalget og udvalgte borgmestre, som vi vurderer vil skabe den nødvendige interesse hos pressen.

Medlemsloyalitäts-program

I takt med en øget konkurrence om jeres altså medlemsvirksomhedernes loyalitet, for at forebygge store overraskelse, håndtere strategiske usikkerheder og for at sikre sammenholdet i branchen, har DANVAs sekretariat valgt at styrke medlemsdialogen yderligere.

Det skal bl.a. ske gennem et medlemsloyalitätsprogram eller et key account management program, om man vil.

I bund og grund betyder det, at vi går systematisk til opgaven med at sikre, at DANVA som forening er på omgangshøjde med vores medlemmer.

Medlemmerne skal opleve, at foreningen er tæt på sine medlemmer, relevant i sin service og troværdig i sine faglige og politiske udmeldinger, og DANVA skal opleve at have tilfredse, loyale medlemmer, hvilket er en forudsætning for, at branchen kan stå sammen og have den styrke sammenhold giver.

En række elementer for at sikre en dialog med medlemmer er allerede igangsat, som f.eks. rådgivende udvalg, regionalmøder, Direktør-, Leder- og Økonomifora, der alle giver mulighed for individuel dialog med medlemmer og grupper af medlemmer.

Endvidere har DANVA også en række kommunikations-platforme, omfattende medlemsmagasinet danskVAND, Medlemsnyt, directmails og DANVA.dk, og som allerede er i drift med fokus på at kunne levere aktuel information til medlemmerne. Disse aktiviteter vil løbende blive evalueret, og DANVAs medlemmer har således for nyligt modtaget spørgeskemaundersøgelser på DANVAs kommunikation generelt og danskVAND specifikt.

Alle disse initiativer vil vi selvfølgelig fortsætte med.

Som del af medlemsloyalitetprogrammet og som noget nyt udpeger vi en række key account managers, der bliver tovholdere for en regelmæssig dialog med de stemmeberettigede medlemmer. Det bliver disse key account managers opgave at sikre, at resultaterne af denne regelmæssige dialog kommer til behandling i organisationen.

Vi ønsker at gennemføre et individuelt møde med alle medlemsvirksomheder på ledelsesniveau i løbet af 2017. I 4. kvartal 2017 gennemføres en behovs- og tilfredsundersøgelse i medlemskredsen med henblik på at skabe et bredere grundlag for det fremadrettede medlemsloyalitet-program.

Det forventes, at hyppigheden på længere sigt vil være et individuelt møde hvert 2. år. Mødet kan være fysisk eller via web. Hertil kommer eventuelle kortvarige møder f.eks. i tilknytning til DANVA arrangementer eller møder i regionale direktørnetværk.

Herudover vil DANVA synliggøre de mange fordele, der er ved et DANVA medlemskab. DANVA har allerede forskellige elementer til et medlemsfordelsprogram; eksempelvis forsikringsordning, projektbørs, pensionsaftaler og sundhedsforsikringer ved DANICA Pension, rabat på kontingentet til arbejdsgiverforening m.v.

Det samlede medlemsloyalitetprogram iværksættes i 1. kvartal.

Governance

Som det nok er mange bekendt, har DANVAs bestyrelse iværksat et projekt, der skal munde ud i et "Kodeks for god selskabsledelse i vandselskaber". Vi kan jo også kalde det anbefalinger, hvilket bekræfter, at der er tale om Soft Law altså retningslinjer som man kan eller bør følge men ikke skal. Det er således en individuel beslutning.

DANVAs baggrund for at igangsætte projektet er et ønske om at understøtte den igangværende proces med at skabe fokus på behovet for kompetencer i ledelsesaktiviteterne.

God selskabsledelse har været drøftet gennem flere år i forbindelse med DANVAs årsmøder og regionalmøder, ligesom det har været et naturligt emne på DANVAs mange kurser og temadage om bestyrelsesarbejde. Ved flere lejligheder har medlemmer efterspurgt vejledning på området. Dertil kommer at emnet – særligt bestyrelsesarbejdet - har været sat i fokus af Finansministeriet i regeringens Forsyningsstrategi. DANVA ønsker med andre ord at være proaktiv.

DANVA har allieret os med konsulenterne fra PLUSS, der på foreningens vegne vil kontakte formænd og direktører for at indhente erfaringer og betragtninger i øvrigt, ligesom der vil være interviews af udvalgte borgmestre og kommunaldirektører i forhold til erfaringer med styringsmekanismer.

Vores projekt vil angå hele governance-kæden. Arbejdet vil således berøre ejer, bestyrelse og den daglige ledelse samt ikke mindst samspillet.

Ud over styringsgruppen, der består af foreningens formandskab og direktør, indeholder projektet en reference-gruppe, der gennem projektet bidrager i forhold til kodeksets indhold og form, udviklingstendenser, præcisering af de endelige temaer på baggrund af en analyse af resultatet fra en undersøgelse blandt DANVA medlemsvirksomheder.

Referencegruppen består af bestyrelsesformænd fra DANVAs medlemsvirksomheder, direktører fra DANVAs medlemsvirksomheder samt eksterne observatører fra hhv. Finansministeriet, Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, KL, Dansk Fjernvarme og Dansk Affaldsforening.

Og lad mig nævne, at det har været med tilfredshed og glæde, at vi har kunnet konstatere, at der fra alle aktørers side har været interesse for at deltage i arbejdet – og det lover jo godt for dels produktet dels dets gennemslagskraft.

Planen er i øvrigt, at kodekset er klar til offentliggørelse først på sommeren 2017 – dvs. forhåbentligt ved vores næste årsmøde i maj i Aarhus.

Kontingent

DANVAs bestyrelse har nedsat et kontingentudvalg, der skal tage tråden op og fortsætte arbejdet fra de tidligere justeringer.

- Ango Winther (formand)
- Albert Petersen
- Carsten Nystrup
- Kim Harreskov
- Jan Hvidtfeldt

De 3 overordnede emner for udvalgets arbejde er:

- Kontingent herunder beregningsgrundlag, beregningsmodel og indflydelse.
- Regulering af hvem der er stemmeberettigede medlemmer af DANVA.
- Begrænsninger i repræsentationen i DANVAs bestyrelse og mindretalsbeskyttelse.

Det bliver en åben proces med vægt på inddragelse og høringer af alle medlemmer.

Alle medlemmer vil i januar modtage et brev med indbydelse til at komme med deres indspil til det forestående arbejde.

Perioden fra primo 2017 til senest primo 2018 – således at alt er på plads forud for valgene til bestyrelsen i 2018.

Der forventes en justering af sidedokumenter og evt. vedtægter – afhængigt af resultatet af arbejdet.

Konsolidering

Vandselskaber og sektoren udvikler sig med rivende hast, indledte jeg med at sige. Accelerationen er i gang for at opnå det teknologispring, som er beskrevet som et mål i DANVAs Strategi for 2016-2020.

Der er stor selvforståelse hos alle medlemsvirksomheder, som i stadig stigende grad bruger DANVA til at få deres aktiviteter til at lykkes. Medlemmerne bliver stadig mere bevidst om den indflydelse, der ligger i at agere både fagligt og politisk.

Derfor ser jeg to tendenser. Den ene er, at stadig flere vandselskaber deltager i eller selv arrangerer platforme for at skabe opmærksomhed om og præsentere deres enestående arbejde.

Den anden trend er, at stadig flere medlemmer finder sammen i samarbejder om enten indkøb eller indgår i en direkte fusion.

Det er utrolig positivt at opleve denne udvikling, der går så stærkt, at det for nogle næsten kan give åndenød. Men det er samtidig med til at give styrke, vandsektoren fremstår dermed som både progressiv og innovativ. Det kræver imidlertid samtidig en endnu tættere dialog mellem DANVA og vandselskaber, så vi hele tiden er opmærksomme på, hvad der sker, og hvordan vi sammen gør det hele endnu bedre?

Der er ekstrem stor søgning til DANVA kurser og arrangementer, og vores medlemsundersøgelser viser, at vi har meget tilfredse medlemmer. Aller størst tilfredshed hos direktører og bestyrelsesrepræsentanter. Det er jeg glad for, men det faktum skal ikke få os til at sænke farten.

For eksempel skal DANVA hele tiden forholde sig til de strukturændringer, som viser sig, som en konsekvens af de stadig flere fusioner.

Det er blandt andet det, DANVAs nye medlemsloyalitäts-program og revisionsarbejdet af kontingentstrukturen skal understøtte.

Persondataforordningen

EU-direktiv om persondataforordning er en kanin Bruxelles har trukket op af hatten. Direktivet træder i kraft den 25. maj 2018 og risikoen for at modtage meget høje bødeforlæg for overtrædelse er med til at skabe et vist fokus på lovgivningen.

Men er truslen om store bøder nok?

Justitsministeriet m.m. vil udsende en række fortolkninger af persondataforordningen fra 1. kvartal 2017, som herefter skal lovbehandles. Først herefter har vi et kendskab til den lovgivning, som vi reelt skal efterleve på persondata-området. Uanset dette forhold, er der nogle aktiviteter, som forsyningerne bør igangsætte straks. DANVA har nedsat en arbejdsgruppe med fokus på persondata, med repræsentanter fra DANVA og Dansk fjernvarme (DFF). Dansk Energi (DE) er med på sidelinjen.

Vi er medlem af persondataretsforeningen og vi har kontakter til myndighederne herunder Justitsministeriet, Data-tilsynet og relevante styrelser.

Vi har afholdt flere persondataworkshop 2016 med henblik på at dele erfaringer og sætte fokus på den nye lovgivning.

Fra DANVAs hjemmeside kan der downloades et konkret værktøj (regneark) til kortlægning af forsyningernes anvendelse af persondata. Det skaber det overblik, som det efterfølgende compliance-arbejde skal baseres på. Om få dage kan der downloades et andet konkret kortlægnings-værktøj, der er udviklet til en workshop afholdt for et par dage siden.

Compliance-arbejdet forankres i og drives af den enkelte forsyning

Den ny persondataforordning stiller krav til politikker, organisering, it-understøttelse og procedurer i vandselskaberne.

Forsyningerne griber compliance-arbejdet forskelligt an, idet de adskiller sig på en lang række områder f.eks. i størrelse, kompetencer, it-modenhed, fokus/forankring på opgaven, bemanning, ambitionsniveau og økonomi.

Enkelte forsyninger har fuld ledelsesopbakning til compliance-arbejdet og er startet, mens andre ser tiden an.

Arbejdsbyrden hos den enkelte forsyning er f.eks. afhængig af i hvor høj grad den eksisterende persondata-lovgivning efterleves. Hvis den efterleves allerede i dag er arbejdsbyrden begrænset set i forhold til dem, der måtte stå på bar bund.

DANVA bistår forsyningerne ved at afholde en række persondataworkshops i 2017 og 2018 med det formål at:

- Formidle et overblik over relevant materiale fra både interne og eksterne kilder, som DANVA løbende indsamler på sit persondatasite. Materialet omhandler f.eks. fortolkninger fra Justitsministeriet, samt den dokumentation (formularer, vejledninger, erklæringer m.m.) som vi forudser løbende udarbejdes og stilles til rådighed fra forsyningerne selv og andre brancher.
- Koordinering af de opgaver som forsyningerne ønsker at løse i fællesskab
- Erfaringsudveksling

- Nye aktiviteter initieret af mødedeltagerne fra de forskellige workshops

Herudover vil DANVA aktivt følge op på de emner, der er specifikt rettet mod DANVAs medlemmer f.eks. forhold i relation til målerdata. Her vil DANVA formentlig selv skulle forestå udarbejdelse af vejledninger m.m. DANVA forventer også fremover at udbyde kurser på området.

Image

Rekruttering af unge til branchen. Hvilket image har vandsektoren? Det er vi blevet klogere på gennem en analyse foretaget af firmaet CompanYoung.

Afslutning

Nytåret handler om både at se tilbage og frem. Hvor hvis ikke man har sig selv og sin historik med ind i fremtiden, så farer man vild. I DANVA er vi mange om at holde fast ved vores virkelighed. Vi er mange, der samarbejder om, at vi skal lære af vores erfaringer og gøre det hele lidt bedre hele tiden.

Jeg vil i den forbindelse takke alle aktive medlemmer for deres store indsats i 2016 og for at være med til at opnå de store resultater, som vi har opnået.

Der bliver masser af nye brydekampe i 2017. Dem tager vi gerne.

DANVA arrangementer 2017

- 18. – 19. maj: DANVA årsmøde (Aarhus)
- 4. oktober: DANVA netværksseminar (Vandhuset)
- 10. – 12. oktober: Nordisk Spildevandskonference (Aarhus)
- 14 – 15. november Dansk Vand Konference (Aarhus)

Derudover afholder vi godt 70 kurser indenfor:

- Grundvand og drikkevand
- Afløb, spildevand og klima
- Jura, økonomi, ledelse og kommunikation

Der er 8 planlagte temadage/konferencer i 2017.